

AGROERDÉSZETI RENDSZER: LEGELTETETT FÁS RENDSZER

Alapítás éve	1980
Specializáció	Juh- és sertéstenyésztés
Gazdaság területe	130 ha
Foglalkoztatottak száma	2
Agroerdészeti módszerek bevezetése	1980
Helyszín	Camino del Puerto s/n. CP 23110 Pegalajar - Jaén (Spanyolország)
Weboldal	-

A gazdaság juh- és sertéstenyésztéssel és -hízalással foglalkozik, az állatokat húsipari felhasználásra értékesítik. A gazdaság egy magyaltölgyek által uralt területen található, melyek gondozása és állományuk sűrítése is a gazdaság tevékenységei közé tartozik. A farm jószágainak takarmányozására gabonát is termesztenek. Az állatokat legelőként is legeltetik, valamint a gabonatermesztés melléktermékeit is takarmányként hasznosítják.

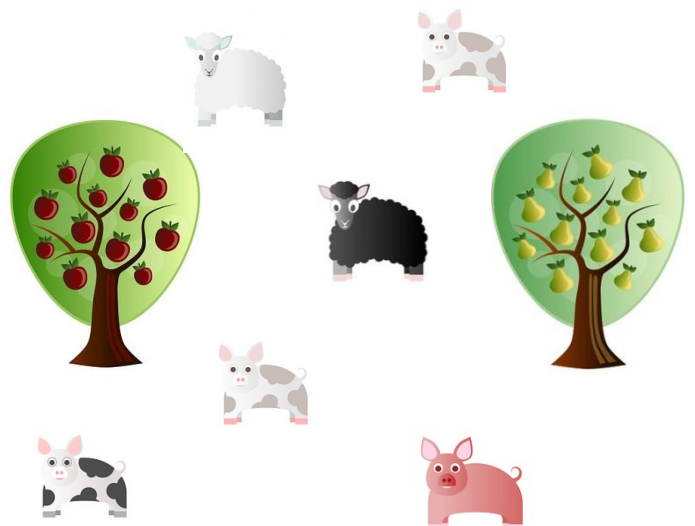

A farmon a korábbi időszakban kecskéket és tejelő szarvasmarhákat tenyésztettek. Már a farm alapítása óta kezelték a hozzá tartozó erdőterületet is, a tölgyfákat már évszázadok óta rendszeresen nyesték. Ez a nyesés az 1970-es években nagyon agresszív módon történt, visszafordíthatatlan módon károsítva a tölgyfákat. Az alkalmazott technikákat azóta a fák gondozásával kapcsolatos jelenlegi ismeretekhez igazították – melyeket olyan intézményektől szereztek, mint az IFAPA (Andalúziai Mezőgazdasági és Halászati Kutatási és Képzési Intézet) és az UCO (Córdobai Egyetem) – így biztosítva a fák jó állapotban való fennmaradását és makktermését.

A juhtenyésztést jelenleg ökológiai gazdálkodás keretében végzik a legelők és a farmon termesztett gabona felhasználásával. A túl erőteljes nyeséstől és különböző betegségektől szenvedő fákat nagy gondossággal kezelik – gyakorlatba ültetve mindazt a tudást, melyet a téma szaktekintélyei által tartott képzéseken és konferencia előadásokon szereztek. Így a lehetőségek keretein belül a lehető leginkább fenntartható gazdálkodásmódot alkalmazzák.

- Egyelőre még túl korai lenne a nyesés, a gondozás és a pótlások észrevehető hatását várni, mivel az ilyen típusú fák nagyon lassan reagálnak a változásokra, így, bár a beavatkozásokat néhány évvel ezelőtt végezték, azoknak egyelőre még nincs az egész ültetvényre kiterjedő, mérhető hatása.
- Mesterséges fészekodúk kihelyezésével segítik a tölgyfákat károsító rovarokat fogyasztó rovarévő madarak szaporodását. Ebben a legeltetett fás rendszerben a biológiai védekezést szorgalmazzák a növényvédőszeresek használatával szemben, hogy csökkentsék az emberi egészségre és a környezetre egyaránt káros kemikáliák használatát.

Azt lehet mondani, hogy a tulajdonosok az agroerdészeti rendszert a gazdasággal együtt örökölték, hiszen az alapvető agroerdészeti technikákat (bár más formában és eszközökkel) hagyományosan már régóta gyakorolják. Sok hasznos információt szereztünk olyan intézményektől, mint az IFAPA Hinojosa del Duque és az Universidad de Córdoba az erdők kezelésének új módszereiről, melyek segítségével biztosítható egészségük és termőképességük. A farmon a faállomány állapotának javítására alkalmazott technikák egy része ma még csak kísérleti stádiumban van. E módszerek alkalmazására (csemetepótlás, biológiai védekezés) nincs igénybe vehető állami támogatás, maga a tulajdonos dönt úgy, hogy vállalja ezeket a költségeket, mivel szükségesnek tartja őket. Bár jelen esetben a csemeték pótlásához egy, a környékbeli önkormányzatok és vállalatok által finanszírozott közösségi és magán eredetű kezdeményezés is segítséget nyújtott.

Nagyon fontosak az alábbiak:

- 1. Jól ismerni a terület környezeti viszonyait: nem minden agroerdészeti módszer alkalmas minden területre.** A módszerek kiválasztásánál a sikerhez engedhetetlen a farm jellemzőinek ismerete. Például nem telepíthetünk szarvasgombával beoltott cseresznyét savanyú talajú termőhelyre, mivel az a lúgos talajokat kedveli.
- 2. Tökéletesíteni a technikákat, hogy helyesen tudjuk végrehajtani.** Nagyon fontos, hogy elsajátítsuk, majd begyakoroljuk az agroerdészeti gazdaságban alkalmazott technikák helyes használatát, hogy ne tegyünk kárt a farm erőforrásaiban. Pl. a tölgy nyesése során fontos az eszköz helyes tartása, hogy ne tegyünk kárt a fában, utat nyitva a sebzésen keresztül a kórokozóknak, valamint, hogy biztosítsuk a megfelelő növekedést és terméshozamot.

AZ AGROERDÉSZETI RENDSZER KIALAKÍTÁSÁRA ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

A farmon alkalmazott beavatkozások között a következők szerepelnek:

- 1. Az erdei fák nyesése. A használt eszközök: láncfűrész és előlapátos traktor.**
- 2. Farontó és lombrágó rovarok elleni védekezés.** Nem mérgező termékek és természetes ellenség (rovarevő madarak) betelepítésével történő biológiai védekezés..
- 3. Hiányzó fák pótlása (a faállomány „sűrítése”): a farm szelektált fáiról gyűjtött, előcsírázott egyedek ültetése a megfelelő hálózatba (a fák közötti távolság 10–12 m). Védelem elektrohegesztett, 2 m magas hálósövettel. A spontán nőtt példányok szintén védelmet kaptak.**

VESZÉLYEK/PROBLÉMÁK

- **1. Az intenzív termeléssel folytatott verseny:** az extenzív termelés mennyiség tekintetében nem szállhat versenybe az intenzív módszerekkel, a költségek magasabbak, ami csökkenti a haszon mértékét.
- **2. Központi támogatás:** az ilyen típusú farmok számára csak nagyon kevés központi támogatás (pénzügyi és technikai) érhető el.
- **3. Piacok:** a más országokkal aláírt megállapodások hátrányos helyzetbe hozzák termékeinket, melyek számos egészségügyi és minőségi ellenőrzésen esnek át, míg a külföldről érkező termékekre sokkal lazább szabályozás vonatkozik.
- **4. Környezeti viszonyok:** a szárazság, az egyre növekvő forróság, az őshonos és behurcolt kártevők, a túltartott állatállomány, stb. mind veszélyt jelentenek az ilyen típusú agroökoszisztémák számára.

A jól kivitelezett és az egyes gazdaságok viszonyaihoz igazított agroerdészeti tevékenységek nagyon jó hatással lehetnek a termelés fenntartására és fejlesztésére. Ehhez az egyes területeken végrehajtható lehetséges intézkedések mélyreható tanulmányozása szükséges. Ily módon – a szükséges tudás és készségek megszerzése után – a lehető legtöbbet hozhatjuk ki a gazdaság által kínált erőforrásokból, miközben folyamatosan biztosítjuk a fenntartható egyensúly zavartalanságát.

Jelen esetben, mivel olyan rendszerről van szó, amely nagyon lassan reagál a változásokra, még túl korai lenne következtetéseket levonni az agroerdészeti beavatkozások hatásairól. A tanácsadás és képzés során megszerzett tudás alapján azonban azt reméljük, hogy az elsajátított módszerek a farm viszonyainak javulásához vezetnek, ami elősegíti majd az ökonómiai és környezeti fenntarthatóságot.

JÖVŐBENI TERVEK

A farm ökológiai gazdaságként működik, az arra vonatkozó szabályozások szerint, de a jövőben valószínű, hogy a biodinamikus modell szerint fogják kezelni, amivel egy újabb lépést tesznek a jövedelmezőségi paramétereken belül a környezeti szempontból leginkább fenntartható gazdálkodás irányába.

ZÁRÓ AJÁNLÁS

1. A szabályozások, valamint az elérhető támogatások ismerete. Fontos naprakészen ismerni a szabályozások azon előírásait, melyeknek a különböző típusú gazdálkodás esetén meg kell felelni.
2. Képzés: A gazdaság működését szabályozó bármely aspektusban, az ökonómiától kezdve az állatállomány vagy a növényi erőforrások kezeléséig.
3. A gazdaság termőhelyi viszonyainak ismerete: Vegye figyelembe annak a földterületnek az adottságait, ahol tevékenységet folytatunk, és ne végezzünk veszteséges vagy hibás tevékenységet a gazdaság jellemzőihez való alkalmazkodás hiánya miatt.

A gazdálkodó tanácsa:

„Mielőtt bármilyen agroerdészeti tevékenységbe kezdünk, nagyon fontos felmérni, várható-e, hogy a rendszer idővel jövedelmezővé válik, és ily módon biztosítja a tulajdonosok és a munkavállalók megélhetését, illetve hogy környezeti szempontból fenntartható lesz-e.”

KULCSSZAVAK

Legeltetett fás rendszer, juh, sertés

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

